

Emilia Bogacka

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
Zakład Gospodarki Przestrzennej
e-mail: ebogacka@amu.edu.pl

Struktura przestrzenna klubów sportowych i ćwiczących w układzie wojewódzkim Polski

Zarys treści: W artykule przedstawiono strukturę przestrzenną klubów sportowych i ćwiczących w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014. W pracy omówiono następujące zagadnienia: 1) kluby sportowe w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014 oraz 2) charakterystykę demograficzną ćwiczących w klubach sportowych w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014.

Słowa kluczowe: klub sportowy, ćwiczący, struktura przestrzenna, województwa, Polska

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹ sportem są wszelkie formy aktywności fizycznej, które poprzez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach. Jedną z ważnych funkcji, które spełnia sport, jest zdrowotna, co podkreślają m.in. Daniels i Norman (2003), Piechota (2007), Jones (2008), Raczyńska i Długołęcka (2009) oraz Biernat (2011). Dobre zdrowie i sprawność fizyczną można traktować jako warunek podstawowych kompetencji zawodowych i społecznych, również jako środek służący osiągnięciu lepszej jakości życia. Co prawda postęp w medycynie pozwala na wydłużenie średniej długości życia, jednak procesy starzenia się zaczynają się wcześniej i ich postęp jest szybszy, co przy jednoczesnym pojawianiu się chorób cywilizacyjnych w coraz młodszym wieku sprawia, że profilaktyka i promocja zdrowia, w tym aktywność fizyczna, ma kluczowe znaczenie (Biernat 2011).

Z badań aktywności fizycznej Polaków² wykonanych przez CBOS w 2013 r. wynika, że 66% z nich uprawiało sport bądź ćwiczenia fizyczne w ciągu ostatnie-

¹ Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2000 r., nr 127, poz. 857 z późn. zm.).

² Aktywność fizyczna Polaków, BS/129/2013, CBOS.

go roku: 40% regularnie, a 26% sporadycznie. Najczęściej uprawianym sportem (możliwość wskazania wszystkich uprawianych sportów) była jazda na rowerze (51%), pływanie (28%), bieganie (18%), turystyka piesza (16%), piłka nożna (14%), piłka siatkowa (14%), gimnastyka i fitness (13%), sporty zimowe (11%), ćwiczenia na siłowni (10%), taniec (10%) itd. Sport częściej był uprawiany przez osoby zamieszkujące miasta (72%) niż wsie (56%). Odsetek mężczyzn (69%) uprawiających sport był nieznacznie wyższy od odsetka kobiet (63%). Aktywność Polaków zależna była również od: 1) wieku – najbardziej aktywną grupą były osoby w wieku 18–24 lat (95% osób aktywnych), a najmniej osoby w wieku 65 lat i więcej (35%), 2) wykształcenia – 88% osób z wykształceniem wyższym było aktywnych, a 42% z wykształceniem podstawowym, 3) oceny warunków materialnych – aktywność wykazywało 77% osób oceniających swoje warunki jako dobre, a 44% osób oceniających jako złe. Więcej informacji o aktywności fizycznej Polaków zawiera artykuł Leszczyńskiej (2013).

Przedstawione dane, pochodzące z badań opinii publicznej, nie są wyczerpujące. W statystyce polskiej nie zostały przeprowadzone, według wiedzy autorki, kompleksowe badania na temat aktywności ruchowej Polaków. Statystyce podlegają zaś kluby sportowe wraz z sekcjami oraz członkowie tych klubów, w tym kadra trenerska oraz ćwiczący. Zebrane informacje odnoszą się zatem tylko do sportu o charakterze zorganizowanym.

Opracowanie dotyczy struktury przestrzennej klubów sportowych oraz ćwiczących w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014. W artykule przedstawiono następujące zagadnienia: 1) kluby sportowe w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014 oraz 2) charakterystykę demograficzną ćwiczących w klubach sportowych, w tym liczbę, płeć i wiek, w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014. Pracę zakończono podsumowaniem.

W artykule stosuje się pojęcia takie, jak klub sportowy oraz ćwiczący, których wyjaśnienie jest konieczne do pełnego zrozumienia zagadnienia. Zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie klub sportowy to podstawowa jednostka organizacyjna prowadząca działalność sportową, funkcjonująca jako osoba prawna³. Kluby sportowe przedstawione w pracy zawierają również Uczniowskie Kluby Sportowe oraz kluby wyznaniowe. Uczniowskie Kluby Sportowe (UKS) działają w szkołach podstawowych, gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych, mają osobowość prawną, a prowadzona przez nie działalność ma głównie charakter rekreacji ruchowej⁴. Z kolei kluby wyznaniowe są to kluby Katolickiego Stowarzyszenia Sportowego Rzeczypospolitej Polskiej, Luterańskiego Towarzystwa Sportowego oraz innych organizacji wyznaniowych, które od 1994 r. prowadzą zajęcia mające charakter rekreacji ruchowej. Sieć tych klubów tworzona jest głównie przy parafiach⁵. Ćwiczący to osoba, która czynnie uprawia określony rodzaj sportu, uczestnicząc systematycznie w treningach bądź w innej formie zajęć sportowych oraz w imprezach sportowych lub rekreacyjnych⁶.

³ Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2000 r., nr 127, poz. 857 z późn. zm.).

⁴ GUS.

⁵ GUS.

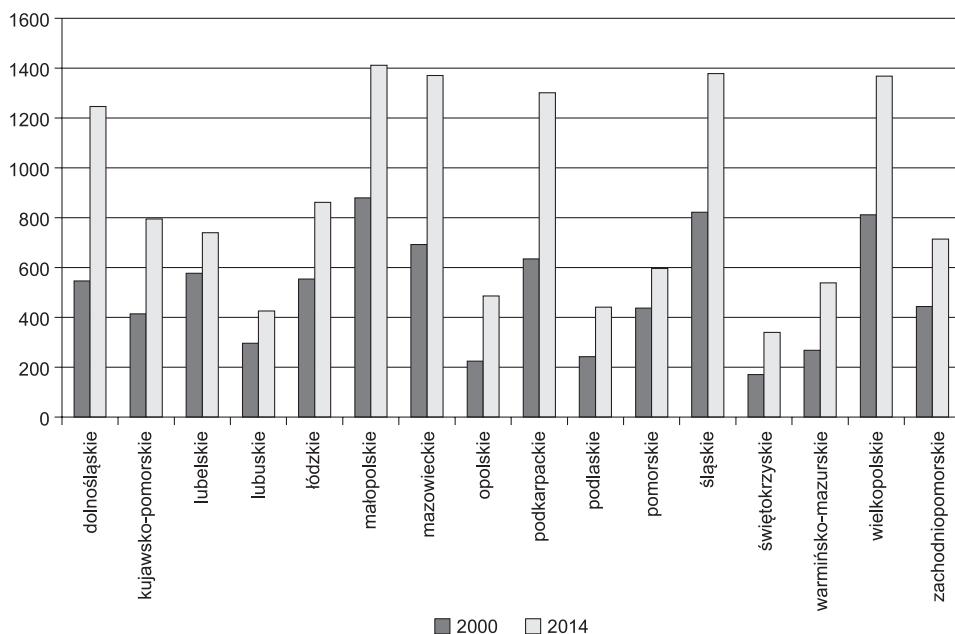
⁶ GUS.

Kluby sportowe w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

Liczba klubów sportowych w Polsce w analizowanych latach wzrosła o 75%, z 8 009 w 2000 r. do 14 009 w 2014 r.

Najwięcej klubów sportowych w obydwu latach było w województwie małopolskim – 879 w 2000 r. i 1 411 w 2014 r., co oznacza wzrost o 61%, z kolei najmniej w województwie świętokrzyskim – 170 w 2000 r. i 339 w 2014 r., ale wzrost był większy i wyniósł 99% (ryc. 1). Wzrost liczby klubów sportowych w latach 2000–2014 nastąpił w każdym z województw Polski, w czterech zaś był przynajmniej dwukrotny: w województwach dolnośląskim – 128% (z 546 w 2000 r. do 1246 w 2014 r.), opolskim – 117% (z 224 do 486), podkarpackim – 105% (z 634 do 1301) i 101% (z 268 do 538). Najniższy wzrost dotyczył województw lubelskiego – 28% (z 577 do 739) i pomorskiego – 36% (z 437 do 596).

W przypadku klubów sportowych ciekawa jest ich lokalizacja, czyli relacje miasto–wieś. Współczynnik korelacji między procentem klubów sportowych zlokalizowanych w miastach a wskaźnikiem urbanizacji w 2014 r. wyniósł 0,78. W dwunastu województwach Polski w 2014 r.⁷ większość klubów zlokalizowana była w miastach (tab. 1). W województwie podlaskim wskaźnik ten wyniósł po-

Ryc. 1. Liczba klubów sportowych w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

⁷ Brak danych za 2000 r. GUS publikuje dane o liczbie klubów sportowych z podziałem na miasto i wieś od 2008 r.

Tabela 1. Kluby zlokalizowane w miastach (%) i wskaźnik urbanizacji w układzie wojewódzkim Polski w 2014 r.

Województwo	% klubów w miastach	Wskaźnik urbanizacji
Dolnośląskie	57,14	69,28
Kujawsko-pomorskie	60,13	59,83
Lubelskie	46,28	46,22
Lubuskie	58,45	63,09
Łódzkie	56,68	63,23
Małopolskie	39,62	48,62
Mazowieckie	58,76	64,25
Opolskie	42,80	52,02
Podkarpackie	37,20	41,35
Podlaskie	71,43	60,48
Pomorskie	58,39	64,87
Śląskie	68,72	77,26
Świętokrzyskie	51,92	44,64
Warmińsko-mazurskie	65,99	59,16
Wielkopolskie	57,09	55,07
Zachodniopomorskie	64,99	68,65
Polska	55,04	60,34

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

nad 70%. Stosunkowo wysoki był również w województwach śląskim, warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim.

Kluby zlokalizowane na wsiach przeważały w czterech województwach położonych w południowo-wschodniej oraz południowej części Polski, a mianowicie w lubelskim, opolskim, małopolskim i podkarpackim. Były to również w większości województwa (z wyjątkiem opolskiego), w których przeważała ludność wiejska.

Charakterystyka demograficzna ćwiczących w klubach sportowych w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

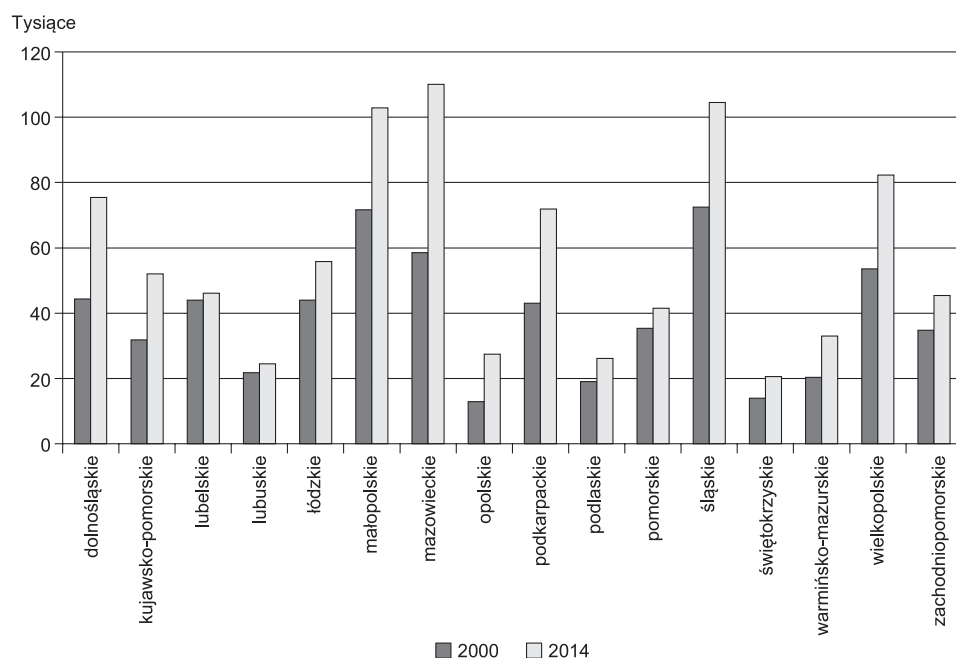
Liczba ćwiczących

W ciągu badanych 15 lat aktywność sportowa Polaków znacznie się zwiększyła. Liczba ćwiczących w kraju w analizowanych latach wzrosła o blisko 49%, z 621 727 w 2000 r. do 919 256 w 2014 r. Świadczy to o znacznym wzroście popularności sportu o charakterze zorganizowanym. Polacy coraz chętniej korzystają z możliwości uprawiania sportu w klubach sportowych pod okiem specjalnie wykształconej kadry trenerskiej.

W 2000 r. najwięcej ćwiczących było w województwach śląskim – 72 482, najmniej w opolskim – 12 964, a w 2014 r. odpowiednio w mazowieckim – 110 064

i świętokrzyskim – 20 549 (ryc. 2). We wszystkich województwach wartości wzrosły, jednak wykazywały bardzo duże zróżnicowanie. Przykładowo liczba ćwiczących w województwie opolskim zwiększyła się ponaddwukrotnie (o 112%) i był to najwyższy wzrost, z kolei w województwie lubelskim wyniósł zaledwie 5% i był najniższy z zanotowanych.

Liczba ćwiczących w dużej mierze uzależniona jest od liczby ludności na danym obszarze (współczynnik korelacji między liczbą ludności a liczbą ćwiczących w klubach sportowych wyniósł 0,89 w 2000 r. oraz 0,94 w 2014 r.). Z tego powodu warto zrelatywizować dostępne dane, by uzyskać dokładniejszy obraz zjawiska. Wskaźnik natężenia ćwiczących, czyli liczba ćwiczących przypadająca na 1 000 osób, wzrósł z 16,3 ćwiczącego/1 000 osób w 2000 r. do 23,9 w 2014 r. Zróżnicowanie wartości tego wskaźnika przedstawiono na rycinie 3 (2000 r.) oraz 4 (2014 r.). Zasadniczo największą aktywnością wykazywali się mieszkańcy województw zachodniej oraz południowej Polski, a w szczególności województw zachodniopomorskiego, małopolskiego oraz podkarpackiego. W obydwu analizowanych latach najmniejsza liczba ćwiczących charakterystyczna była dla województwa świętokrzyskiego.

Ryc. 2. Liczba ćwiczących w klubach sportowych w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Ryc. 3. Liczba ćwiczących w klubach sportowych na 1 000 osób w układzie wojewódzkim Polski w 2000 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ryc. 4. Liczba ćwiczących w klubach sportowych na 1 000 osób w układzie wojewódzkim Polski w 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Płeć ćwiczących

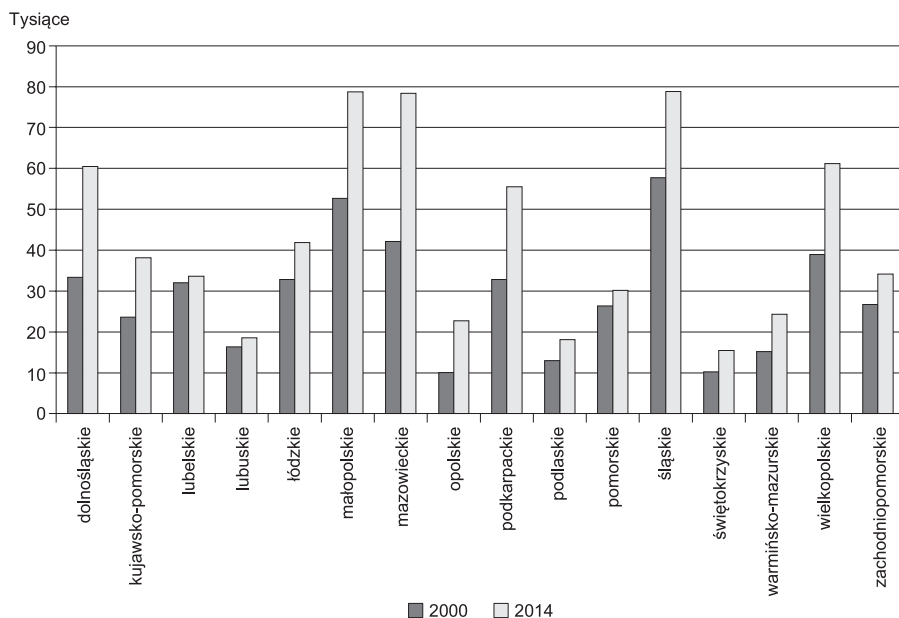
Biorąc pod uwagę płeć ćwiczących w klubach, zdecydowaną przewagę w ogólnej liczbie ćwiczących mieli mężczyźni i wartości te nieznacznie się różniły w analizowanych latach – w 2000 r. stanowili 74,6%, a w 2014 r. 75,1%. Na początku analizowanego okresu wskaźnik ten był najwyższy dla województwa śląskiego i wynosił 79,6%. Najniższy był wskaźnik dla województwa podlaskiego – 68,1% i było to jedyne województwo, w którym wartość ta była niższa niż 70%. Województwo podlaskie również było najmniej zmaskulinizowane w 2014 r. (69,5%). Z kolei największy odsetek mężczyzn w 2014 r. ćwiczył w województwie opolskim – 82,6%. W sześciu województwach udział mężczyzn zmalał (nieznacznie) w analizowanych latach: kujawsko-pomorskim, mazowieckim, pomorskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim.

W 2000 r. w Polsce w formach zorganizowanych ćwiczył 1,63% ogółu ludności, udział ten wzrósł do 2,39% w 2014 r. Najbardziej aktywni, biorąc pod uwagę udział ćwiczących w ogólnej liczbie ludności, byli mieszkańcy województw małopolskiego oraz podkarpackiego, z kolei najmniej aktywni mieszkańcy województwa świętokrzyskiego (tab. 2). Warto ponownie rozpatrzyć aktywność według płci. Odsetek ćwiczących w ogólnej liczbie ludności był wyższy w przypadku mężczyzn. Udział ćwiczących mężczyzn w ogólnej liczbie mężczyzn ponadtrzykrotnie przewyższał udział ćwiczących kobiet w ogólnej liczbie kobiet.

Tabela 2. Odsetek ćwiczących w klubach sportowych w liczbie ludności ogółem i według płci w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

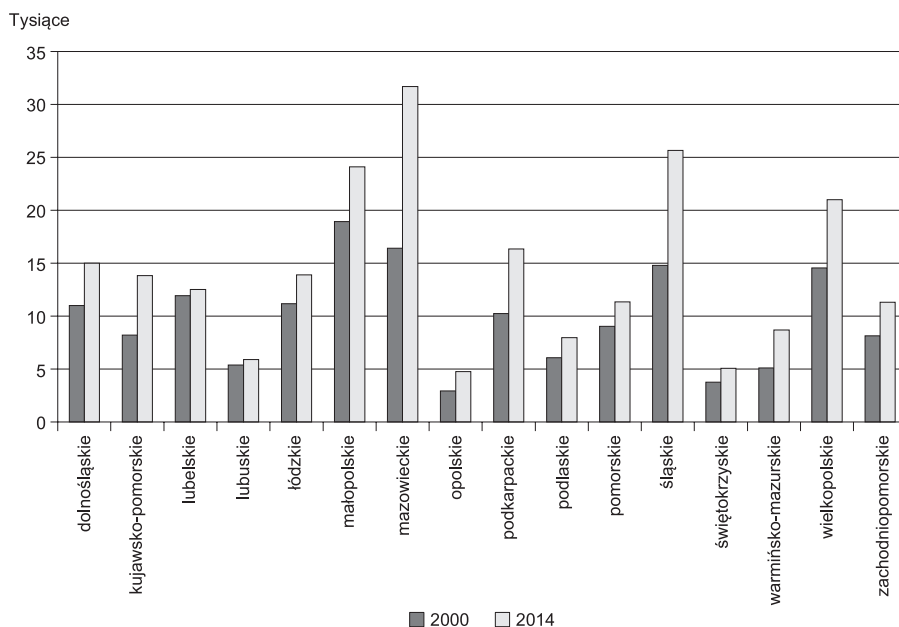
Województwo	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	2000	2014	2000	2014	2000	2014
Dolnośląskie	1,52	2,59	2,38	4,32	0,73	0,99
Kujawsko-pomorskie	1,54	2,49	2,37	3,77	0,77	1,28
Lubelskie	1,99	2,15	2,98	3,23	1,05	1,13
Lubuskie	2,16	2,40	3,33	3,74	1,04	1,13
Łódzkie	1,67	2,23	2,62	3,51	0,81	1,06
Małopolskie	2,22	3,05	3,36	4,81	1,14	1,39
Mazowieckie	1,14	2,06	1,71	3,07	0,62	1,14
Opolskie	1,21	2,74	1,92	4,69	0,54	0,92
Podkarpackie	2,05	3,37	3,19	5,32	0,95	1,50
Podlaskie	1,57	2,19	2,19	3,12	0,98	1,30
Pomorskie	1,63	1,80	2,49	2,69	0,81	0,96
Śląskie	1,52	2,28	2,50	3,56	0,60	1,08
Świętokrzyskie	1,07	1,63	1,61	2,51	0,57	0,78
Warmińsko-mazurskie	1,42	2,29	2,18	3,44	0,70	1,18
Wielkopolskie	1,60	2,37	2,40	3,62	0,85	1,18
Zachodniopomorskie	2,05	2,65	3,22	4,09	0,93	1,29
Polska	1,63	2,39	2,50	3,71	0,80	1,15

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Ryc. 5. Liczba mężczyzn ćwiczących w klubach sportowych w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Ryc. 6. Liczba kobiet ćwiczących w klubach sportowych w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

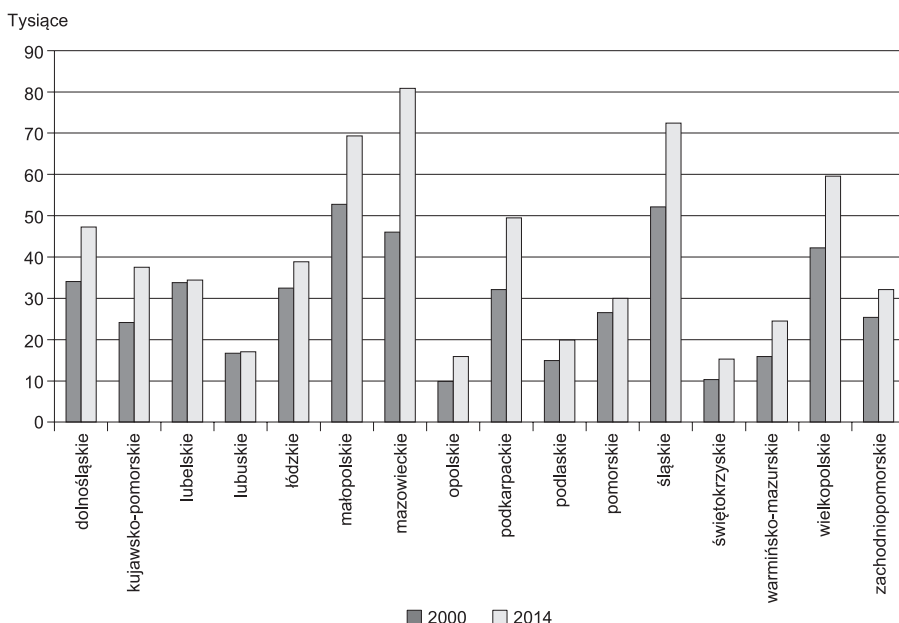
W analizowanych latach zarówno liczba ćwiczących mężczyzn, jak i liczba ćwiczących kobiet wzrosły w Polsce odpowiednio o 48,8% i 45,2%. Liczba mężczyzn w obydwu latach najwyższa była w województwie śląskim, w 2000 r. wyniosła 57 578, a w 2014 r. 78 766 (ryc. 5). Z kolei województwo świętokrzyskie charakteryzowała najniższa liczba ćwiczących mężczyzn – 10 234 w 2000 r. oraz 15 487 w 2014 r. Największy wzrost liczby ćwiczących mężczyzn dotyczył województw opolskiego – 126,6%, mazowieckiego – 86,0% oraz dolnośląskiego – 81,2%, a najniższy województw lubelskiego – 5,1%, lubuskiego – 13,6% oraz pomorskiego – 14,5%.

W 2000 r. liczba kobiet ćwiczących w klubach sportowych najwyższa była w województwie małopolskim – 18 941, a w 2014 r. w województwie mazowieckim – 31 692 (ryc. 6).

Najniższe wartości w obydwu latach odnosiły się do województwa opolskiego, odpowiednio 2 953 oraz 4 766. W analizowanych latach liczba ćwiczących kobiet najbardziej wzrosła w województwach mazowieckim – o 93,0%, śląskim – 73,4% oraz warmińsko-mazurskim – 70,6%, zaś najmniej w województwach lubelskim – 4,7%, lubuskim – 9,2% oraz łódzkim – 24,3%.

Wiek ćwiczących

Aktywność sportowa wśród młodych osób jest szczególnie ważna. Według Motka i in. (2010), sportowa rywalizacja młodzieży prowadzi do selekcji zawodni-

Ryc. 7. Liczba ćwiczących do lat 18 w klubach sportowych w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Tabela 3. Odsetek ćwiczących do lat 18 w klubach sportowych w liczbie ludności do lat 18 ogółem i według płci w układzie wojewódzkim Polski w latach 2000 i 2014

Województwo	Ogółem		Chłopcy		Dziewczęta	
	2000	2014	2000	2014	2000	2014
Dolnośląskie	5,13	9,68	7,24	14,13	2,93	5,01
Kujawsko-pomorskie	4,63	9,79	6,39	13,29	2,78	6,09
Lubelskie	5,99	8,86	8,20	11,95	3,66	5,62
Lubuskie	6,51	9,14	9,12	12,62	3,79	5,49
Łódzkie	5,60	9,21	7,74	12,82	3,36	5,39
Małopolskie	6,42	10,82	8,87	15,29	3,85	6,12
Mazowieckie	3,94	8,18	5,31	10,98	2,50	5,24
Opolskie	3,82	9,83	5,49	15,01	2,07	4,36
Podkarpackie	5,55	12,34	7,80	17,35	3,21	7,06
Podlaskie	4,73	9,43	6,21	12,22	3,18	6,47
Pomorskie	4,79	6,69	6,60	8,93	2,88	4,33
Śląskie	4,82	9,40	7,26	13,38	2,26	5,22
Świętokrzyskie	3,22	7,08	4,45	9,96	1,95	4,04
Warmińsko-mazurskie	4,13	9,04	5,85	12,34	2,33	5,55
Wielkopolskie	4,96	8,93	6,68	12,28	3,16	5,37
Zachodniopomorskie	6,12	10,71	8,79	14,91	3,33	6,27
Polska	5,03	9,28	7,02	12,89	2,94	5,48

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

ków mających warunki i predyspozycje do zawodowego uprawiania sportu. Są to osoby, które potencjalnie mogą stanowić o sile reprezentacji Polski oraz klubów sportowych Polski na arenie międzynarodowej. Tym bardziej warto więc zwrócić uwagę na zwiększenie aktywności sportowej wśród młodych osób.

Liczba ćwiczących do lat 18 wzrosła w Polsce o 37,3%, z 469 247 w 2000 r. do 644 386 w 2014 r. Na początku analizowanego okresu najwięcej ćwiczącej młodzieży było w województwach małopolskim – 52 729, śląskim – 52 100 oraz mazowieckim – 45 995, a najmniej w województwach opolskim – 9 837, świętokrzyskim – 10 303 oraz podlaskim 14 901 (ryc. 7). Z kolei na końcu rozpatrywanego okresu najwyższe wartości dotyczyły tych samych województw co w 2000 r., z tym że w zmienionej kolejności: województw mazowieckiego – 80 841, śląskiego – 72 463 oraz małopolskiego – 69 335. Najmniej ćwiczących do lat 18 w 2014 r. było w województwach świętokrzyskim – 15 236, opolskim – 15 900 oraz lubuskim – 17 045.

Osoby młode należały do zdecydowanie bardziej aktywnych. W 2000 r. w Polsce odsetek ćwiczących wśród osób do lat 18 wyniósł 5,03%, a w 2014 r. wzrósł do 9,28% (tab. 3). Na początku analizowanego okresu do najbardziej aktywnych należeli młodzi mieszkańcy województw lubuskiego, małopolskiego i zachodniopomorskiego, a w 2014 r. młode osoby z województw podkarpackiego, małopolskiego i zachodniopomorskiego. Najmniejszą aktywnością w 2000 r. wykazywała się młodzież zamieszkująca województwa świętokrzyskie, opolskie i mazowieckie, a w 2014 r. województwa pomorskie, świętokrzyskie i mazowieckie. Biorąc pod uwagę płeć ćwiczących, zdecydowanie bardziej aktywni byli chłopcy.

Podsumowanie

Ostatnie 15 lat, a mianowicie lata 2000–2014, przyniosło wzrost wagi sportu w życiu mieszkańców Polski. Przejawiło się to w zwiększeniu zarówno liczby klubów sportowych, jak i liczby ćwiczących w klubach sportowych.

Liczba klubów sportowych w analizowanych latach wzrosła o 75%. Warto podkreślić, że wzrost nastąpił we wszystkich województwach Polski, jednak wykazywał on zróżnicowanie: od 28% w województwie lubelskim do 128% w województwie dolnośląskim. Zasadniczo w większości województw przeważały kluby sportowe zlokalizowane w miastach (55%). Kluby z miejscowości wiejskich dominowały w województwach Polski, które charakteryzował stosunkowo niski wskaźnik urbanizacji, a mianowicie małopolskim, lubelskim, podkarpackim oraz opolskim.

Zanotowany wzrost liczby ćwiczących w klubach sportowych wyniósł z kolei 49%. Podobnie jak liczba klubów sportowych, liczba ćwiczących również wzrosła w każdym z województw. Wzrost ten był zróżnicowany: od 5% w województwie lubelskim do 112% w województwie opolskim. Warto podkreślić, że zasadniczo liczba ćwiczących była uzależniona od liczby ludności w danym regionie Polski. W związku z tym dokładniejszy obraz zjawiska przedstawia wskaźnik natężenia ćwiczących, czyli liczba ćwiczących w przeliczeniu na 1 000 osób na danym obszarze. Natężenie ćwiczących było najwyższe w województwach zachodniej i południowej Polski, a najniższe w województwie świętokrzyskim.

Biorąc pod uwagę płeć ćwiczących, wzrosły liczby ćwiczących mężczyzn i kobiet. Zdecydowanie bardziej aktywni w sporcie byli mężczyźni, stanowiąc około 3/4 ogółu ćwiczących. Najwyższe wartości dotyczyły północnych województw Polski – śląskiego i małopolskiego, a najniższe wschodnich – świętokrzyskiego i podlaskiego. Ponadto należy zaznaczyć, że udział ćwiczących mężczyzn w ogólnej liczbie mężczyzn ponadtrzykrotnie przewyższał udział ćwiczących kobiet w ogólnej liczbie kobiet.

O ponad 1/3 wzrosła liczba ćwiczących do lat 18. Najwięcej młodych osób ćwiczyło w województwach mazowieckim, śląskim i małopolskim, a najmniej w opolskim, świętokrzyskim i lubuskim. Najmniej aktywna była młodzież województw świętokrzyskiego i opolskiego. Generalnie osoby do 18 roku życia częściej uprawiały sport niż ludność Polski traktowana jako całość – odsetek ćwiczących do 18 lat w stosunku do ogólnej liczby ludności do lat 18 był około trzykrotnie wyższy niż odsetek ćwiczących ogółem do ogólnej liczby ludności. Dotyczyło to zarówno osób płci męskiej, jak i żeńskiej. Wzrost aktywności osób młodych jest istotny w kontekście przyszłości polskiego sportu. To właśnie młode osoby są szansą na rozwój i osiągnięcie lepszych wyników przez reprezentacje Polski oraz kluby sportowe na arenie międzynarodowej.

Ponadto zarówno wzrost liczby klubów sportowych, jak i liczby ćwiczących świadczy o tym, że Polacy coraz chętniej uprawiają sport o charakterze zorganizowanym.

Literatura

- Aktywność fizyczna Polaków, BS/129/2013, CBOS.
- Biernat E. 2011. Aktywność fizyczna mieszkańców Warszawy na przykładzie wybranych grup zawodowych. Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.
- Daniels M., Norman W. 2003. Estimating the Economic Impact of Seven Regular Sport Tourism Events, *Journal of Sport & Tourism*, 8, 4: 213–222.
- Jones I. 2008. Sport Fans and Spectators as Sport Tourists, *Journal of Sport & Tourism*, 13, 3.
- Leszczyńska A. 2013. Sport to zdrowie! Refleksje o aktywności fizycznej Polaków. *Acta Universitatis Lodzianis, Folia Sociologica*, 45: 179–189.
- Mała encyklopedia sportu 1984. Wydawnictwo Sport i Turystyka, Warszawa
- Motek P., Kossowski T., Bogacka E. 2010. Sport w aglomeracji poznańskiej. Biblioteka Aglomeracji Poznańskiej, 7. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Piechota R. 2007. Reklama i sponsoring w transmisji sportowej. *Sport Wyczynowy*, 4–6: 111–123.
- Raczyńska B., Długolecka B. 2009. Physical activity in osteoporosis prevention and treatment, *Polish Journal of Sport and Tourism*, 16: 1–14.
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2000 r., nr 127, poz. 857 z późn. zm.).

The spatial structure of sports clubs athletes in the regional pattern of Poland

Abstract: Article presents the spatial structure of sports clubs and athletes in the regional pattern of Poland in the years 2000 and 2014. Following issues are described in the paper: 1) sports clubs in the regional pattern of Poland in the years 2000 and 2014 and 2) demographic characteristic of athletes in the regional pattern of Poland in the years 2000 and 2014.

Key words: sports club, athlete, spatial structure, voivodeships, Poland